

UNIVERSITATEA DIN BUCUREȘTI
Facultatea de Teologie Romano-Catolică

VERBUM

Revistă de Teologie Catolică
Seria a IV-a
Anul V (2024)

Lucrările Conferinței

Toma de Aquino 800. Autorul și opera (22 noiembrie 2024),
Societatea Internațională Toma de Aquino — Secțiunea română
Facultatea de Teologie Romano-Catolică, Universitatea din București

Editura Universității din București
Editura Arhiepiscopiei Romano-Catolice de București

Consiliul științific • Advisory Board

Vincenzo Ottorino BENETOLLO OP

(Società Internazionale Tommaso d'Aquino, Bologna)

Ștefan LUPU (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza“ din Iași)

MARTON József (Universitatea Babeș Bolyai din Cluj Napoca)

Ludwig NAGL (Universität Wien)

Herta NAGL-DOCEKAL (Universität Wien)

Vittorio POSSENTI (Veneția)

E. S. Ioan ROBU (Academia Română, București)

E. S. Marcelo SÁNCHEZ SORONDO (Roma)

Natale SPINETO (Università degli Studi di Torino)

William SWEET (St. Francis Xavier University, Antigonish, Nova Scotia)

VIK János (Universitatea Babeș Bolyai din Cluj Napoca)

Mihaela VOICU (Universitatea din București)

Colegiul de redacție • Editorial board

WILHELM TAUWINKL, redactor șef • *Editor in Chief*

Lucian DÎNCĂ A. A.

Adresa redacției • Editorial Office Address

Str. General Berthelot 19, 010164 București (România)

Tel. +40 21 201 54 15 • wilhelm.tauwinkl@g.unibuc.ro

<https://verbum.unibuc.ro/> • <https://journals.unibuc.ro/index.php/vb>

ISSN (online) 3100-4318

ISSN (print) 2734-5041

ISSN-L 2734-5041

Cuprins • Contents

Lucrările Conferinței „Toma de Aquino 800. Autorul și opera“

Thomas Aquinas 800: The Author and His Work. Proceedings of the Conference

Editorial	5
Editorial Introduction	6
 <i>Lorena Stuparu</i>	
Toma de Aquino, <i>De ente et essentia</i> / Despre fiind și esență	7
Thomas Aquinas, <i>De ente et essentia</i> / On Being and Essence	
 <i>Dan Cautis</i>	
Toma de Aquino: In libros Aristotelis <i>De caelo et mundo expositio</i> . Desăvârșirea sintezei aristotelice	22
Thomas Aquinas' <i>In libros Aristotelis De caelo et mundo</i> : A Synthesis of the Aristotelian Natural Philosophy	
 <i>Cristian Bălănean</i>	
O Summa a <i>Summei contra gentiles</i> – Cartea I.....	39
A Summa of the <i>Summa contra Gentiles</i> : Book I	
 <i>Lucian Dîncă</i>	
<i>In Orationem Dominicam</i> . Influențe patristice în Explicarea Rugăciunii Domnești a Sfântului Toma de Aquino	49
<i>In Orationem Dominicam</i> : Patristic Influences on St. Thomas Aquinas' Explanation of the Lord's Prayer	

Gabriela Tănăsescu

Liber de perfectione spiritualis vitae. Context și text 72

Liber de perfectione spiritualis vitae: Context and Text

Gabriela Blebea Nicolae

Și totuși, virtuțile contează și astăzi 94

And Yet, the Virtues Still Matter Today

Apariții editoriale 102

Book Presentations

Cronică 107

Events

Editorial

Numărul de față al revistei cuprinde o selecție a lucrărilor Conferinței anuale a Secțiunii române a Societății Internaționale Toma de Aquino, pe „Toma de Aquino 800. Autorul și opera“, care a avut loc la Facultatea de Teologie Romano-Catolică a Universității din București, la data de 22 noiembrie 2024.

Articolele abordează opera lui Toma de Aquino din multiple perspective care reflectă actualitatea și profunzimea gândirii sale filosofice și teologice, fiind prezentate într-o progresie tematică și conceptuală, pornind de la fundamentele ontologice și metafizice ale discursului tomist și ajungând până la aplicații contemporane în sfera eticii și a formării morale.

Studiul semnat de Lorena-Valeria Stuparu analizează celebrul opus *De ente et essentia*, punând în lumină drumul logic-ontologic care duce la identificarea dintre ființă și esență în Dumnezeu, precum și relevanța unei „gramatici a ființei” pentru înțelegerea realității create.

Dan Cautis propune o lectură aprofundată a comentariului tomist la *De Caelo* al lui Aristotel, prezentându-l ca moment culminant al sintezei dintre filosofia greacă și teologia creștină, cu implicații asupra cosmologiei și ordinii teologice a universului.

Cristian Bălănean oferă o prezentare sistematică a structurii și metodei din *Summa contra Gentiles*, una dintre lucrările cu profil apologetic și filosofic ale lui Toma, subliniind actualitatea teologiei naturale în contextul dialogului cu rațiunea.

Lucian Dîncă analizează influențele patristice din comentariul tomist la Rugăciunea Domnească, relevând dimensiunea catehetică și pastorală a acestei meditații teologice asupra credinței, speranței și iubirii.

În continuare, Gabriela Tănăsescu reconstituie contextul ideatic și teologic al opusculului *Liber de perfectione spiritualis vitae*, considerat un text clasic în teologia vieții spirituale, ce influențează direct redactarea părții a doua din *Summa Theologiae*.

În fine, articolul semnat de Gabriela Blebea Nicolae reia tema virtuților în cheie actuală, discutând, în lumina eticii tomiste și a unor autori contemporani precum Anscombe, MacIntyre sau Bourdieu, relevanța formării morale pentru viața personală și pentru coeziunea socială.

Împreună, aceste contribuții conturează o imagine coerentă și plurivalentă a operei tomiste, înrădăcinată în tradiție, dar capabilă să inspire reflecția teologică și filosofică din prezent.

Editorial Introduction

This issue of the journal brings together a selection of papers from the Annual Conference of the Romanian Section of the International Society of Thomas Aquinas, held under the theme *Thomas Aquinas 800. The Author and His Work*, which took place at the Faculty of Roman Catholic Theology of the University of Bucharest on November 22, 2024.

The articles address the work of Thomas Aquinas from multiple perspectives that reflect both the depth and contemporary relevance of his philosophical and theological thought. They are presented in a conceptual and thematic progression, starting from the ontological and metaphysical foundations of Thomistic discourse and moving toward contemporary applications in ethics and moral formation.

Lorena-Valeria Stuparu's contribution analyzes the renowned treatise *De ente et essentia*, highlighting the logical-ontological path leading to the identification of being and essence in God, as well as the relevance of a "grammar of being" for understanding created reality.

Dan Cautis offers a comprehensive reading of Aquinas's commentary on Aristotle's *De Caelo*, presenting it as the culminating moment in the synthesis of Greek philosophy and Christian theology, with significant implications for cosmology and teleological order.

Cristian Bălănean provides a systematic overview of the structure and method of the *Summa contra Gentiles*, one of Aquinas's most philosophically oriented and apologetic works, emphasizing the relevance of natural theology in the current dialogue with reason.

Lucian Dîncă examines patristic influences in Aquinas's commentary on the Lord's Prayer, bringing to light the catechetical and pastoral dimensions of his theological reflection on faith, hope, and love.

Gabriela Tănăsescu reconstructs the theological and historical context of the opusculum *Liber de perfectione spiritualis vitae*, a classic text in spiritual theology that significantly influenced the drafting of the second part of the *Summa Theologiae*.

Finally, Gabriela Blebea Nicolae revisits the theme of the virtues in a contemporary key, discussing the relevance of Thomistic ethics for character formation and social cohesion, in dialogue with modern thinkers such as Anscombe, MacIntyre, and Bourdieu.

Together, these contributions offer a coherent and multifaceted image of Aquinas's intellectual project—deeply rooted in tradition, yet capable of inspiring present-day theological and philosophical inquiry.